

ỌLỌRUN MĘTALỌKAN

Heberu 1: 1 – 14

ĘKỌ 432 -- FUN AGBA

AKOSORI: “Nigbati o mu akọbi ni wá si aye, o wipe, Ki gbogbo awọn angẹli Ọlọrun ki o foribalẹ fun u” (Heberu 1:6).

“Ọlọrun, ẹni, ni igba pupọ ati li onirũru ọna, ti o ti ipa awọn woli ba awọn baba sọrọ nigbāni,

“Ni ikẹhin ojo wonyi o ti ipasẹ Ọmọ rẹ ba wa sọrọ, ẹniti o fi ẹ ajogun ohun gbogbo, nipasẹ ẹniti o dá awọn aye pẹlu;

“Ẹniti iṣe itanṣan ogo rẹ, ati aworan on tikaarẹ, ti o si nfi ọrọ agbara rẹ mu ohun gbogbo duro, lẹhin ti o ti ẹ iwenu ẹṣẹ, o joko li ọwọ ọtún Ọlánla li oke” (Heberu 1:1-3).

Ọlánla Ọlọrun

Wo iru ọrọ ijinlẹ ti a fi bẹrẹ iwe yii -- ifarahan Ọlọrun fun eniyan! Oun ni aworan Ọlọrun ati itanṣan ogo Rẹ. Ọlọrun, ninu Majẹmu Titun, fi ara Rẹ hàn nipa Jesu Kristi Oluwa. Ohun ti a fi bẹrẹ ori iwe yii ni eyi. Nitori naa, nihin, a ni ifihan ti o dara jù. Ofin ko le fi Ọlọrun han ni kikun. Şugbọn Jesu Kristi le ẹ bẹ; Oun ni ifihan Ọlọrun ni pipe.

Nigba pupọ ninu iṣe-iranṣe Jesu lori ile aye, Ọlanla ni a maa t̄an jade pẹlu itanṣan ti o mu ki awọn ti o duro niwaju Rẹ ki o wariri. Nigba ti a rán awọn ọmọ-ogun lati mú Jesu, wọn wariri, wọn si şubu şeyin nitori ọlanla ogo iwaju Rẹ.

Nigba ti Jesu mú Peteru, Jakọbu ati Johannu lọ si ori Oke Ipalarada, wọn ri iṣipaya ogo naa. O ti sọ tẹlẹ pe diẹ ninu wọn ki yoo ri iku titi wọn yoo fi ri Ọmọ Eniyan ti yoo maa bọ ninu ogo Rẹ. Ni ojo mejọ lẹyin eyi, wọn lọ si ori oke, a si pa A lara dà niwaju wọn. Eyi ni ogo Ọmọ-bibi kan şoşo ti Baba – o kún oore-ọfẹ ati otitọ. Nihin a ri apejuwe nipa geṣe bi Jesu ẹ ni gbogbo ẹwà iwa mimọ Ọlọrun.

A o pa aṣodi-si-kristi run pẹlu imọlẹ bibọ Rẹ. Jesu yoo wá nigba naa ninu ogo nla pẹlu gbogbo awon angẹli mimọ pẹlu Rẹ.

Jesu, Ẹlẹda

Jesu ni Ẹlẹda a si dá awọn aye nipa ọrọ agbara Rẹ. Ki i ẹ eyi nikan, Oun ni o so wọn ró. Ki i ẹ pe Oun dá aye nikan, şugbọn Oun ni a dá a fun, geṣe bi o ti hàn gbangba nihin. Ni ibere Episteli yii, a ri ifarahan Jesu Kristi, eyi ti o fun wa ni imọ diẹ nipa ẹni ti Ọkunrin ara Galili ni i ẹ, ti o wa nigba kan ri lori ile ayé yii, ti “o tọ awon tirẹ wá, awon ará tirẹ kò si gbà a”.

Paulu ẹ alaye lori otitọ yii pe Jesu s̄an ju awon angẹli lọ. Ẹda ti a dá ni awon angẹli; şugbọn a ko dá Jesu. O ti wá pẹlu Baba lati ipileṣe ati lati ayeraye -- Johannu paapaa fi idi eyi mulẹ. O wi bayii pe, “Li àtetekọṣe li Ọrọ wà, Ọrọ si wá pẹlu Ọlọrun, Ọlọrun si ni Ọrọ na.”

“Şugbọn ewo ninu awon angẹli li o sọ nipa rẹ ri pe, Joko li ọwọ ọtún mi, titi emi o fi sọ awon ọtá rẹ di apoti itise rẹ?”

“Ẹmi ti njiṣe ki gbogbo won iṣe, ti a nran lọ lati m̄a jọsin nitori awon ti yio jogun igbala?”
(Heberu 1:13, 14).

A fi han nihin bi Ọlọrun ti gbé Jesu Kristi ga ju gbogbo ẹda lọ. Iwọ le bẹrẹ si ri i akoko ti a wá yii ti logo ju igba Majẹmu Laelae geṣe bi aṣeṣeyọ oorun ti logo ju irawọ oru lọ. Bi oorun ti n yọ bẹ ni irawọ n parada; geṣe bi ogo ti Majẹmu Titun si ti n t̄an sori ile ayé ni ogo ti Majẹmu Laelae bẹre i şá.

Mętalọkan

Awon ẹlẹkọ eke kan wá lode oni ti n sẹ Mętalọkan -- Ẹni Męta ninu Iwa-Ọlọrun. Aṣotẹlẹ kọkan ninu Majẹmu Laelae ni ibi ti a ti mu won lo ninu Majẹmu Titun, fi idi Ẹni Keji ninu Mętalọkan mulẹ şinşin, ani Oluwa Jesu Kristi, yatọ si Ọlọrun Baba; awon ẹṣe Ọrọ Ọlọrun miiran si wa ti o sọ nipa Ẹni Mimọ bi Ẹni kan pato. A ni opolopo ẹri ninu Ọrọ Ọlọrun fun iduro wa nipa ẹkọ Mętalọkan. Ogunlọgo ni o n sẹ ẹkọ yii lode oni.

“Metalokan” jẹ orọ kan ti a mu jade lati inu ede Romu (Latin) wa ti o tumọ si “ilọpo męta” tabi ”męta ninu ọkan” A n lo o fun Iwa-Ọlọrun nitori idi eyi pe Iwe Mimọ fi Ẹni męta hán ninu Iwa-Ọlọrun.

Wiwà Ọlọrun

Eniyan jẹ ẹni kan ti o ni agbara lati ronu, lati sọrọ ati lati huwa. Iwe atumọ ede lati ọwọ Webster se alaye eniyan bi “ẹni ti o ni iye lati mọ nnkan, lati fi ironu huwa, ati oye lati mọ ohun ti o tọ yatọ si ohun ti kò tọ.” Ọlọrun ni gbogbo agbára wonyii. Bi ọmọ bá ba Baba sọrọ, ti Baba si bá Ọmọ sọrọ, awọn mejeeji jẹ ẹni ọtọtọ.

Nikeyin ọjọ wonyii awọn ẹlẹkọ eke kan tilẹ n wi pe ko si ẹni ti n jẹ Ọlọrun, wọn kò gba Ọmọ tabi Ẹni Mimọ, tabi Baba funra Rẹ. Ọpọlọpọ ọgbọn eniyan ati ẹkọ igbalode ni o duro le ẹkọ eke yii. Wọn gba pe Ọlọrun jẹ agbara kan ti o bori agbara gbogbo, ohun ti o fi ara jọ ina manamana. Ina manamana jẹ agbara kan şugbọn ki i se ẹni kan pato. Manamana ko le dá ronu, beę ni ko si le huwa ọlọgbọn.

Baba ati Ọmọ

O jẹ ohun pataki fun wa lati mọ ibi ti Ọrọ Ọlọrun ninu Bibeli ti fi idi ẹkọ nla yii mulẹ, lati mọ ibi ti a duro le lori, ati lati le dahun ibeere. Ninu Heberu 1:5, a ni itokasi Orin Dafidi 2:

... **“Emi yio jẹ Baba fun u, on yio si jẹ Ọmọ fun mi.”**

Eyi n tọka si Messia o si ni ifidimulẹ ninu Majẹmu Titun. Ẹwẹ ninu Heberu 1:10-12:

“Ati Iwọ, Oluwa, li atetekọşe li o ti fi ipilẹ aiye sọlẹ: awọn ọrun si ni işe ọwọ rẹ:

“Nwọn ó şegbe; şugbọn iwọ ó wà sibẹ, gbogbo nwọn ni yio si gbó bi ẹwu;

“Ati bi aşọ ni iwọ o si ká wọn, a o si pàrọ wọn: şugbọn bakanna ni iwọ, ọdún rẹ ki yio si pin.”

Jesu Kristi ni gbogbo eşẹ Ọrọ Ọlọrun wonyii n sọ nipa Rẹ. nihin a pe E ni “Ọlọrun” -- Ẹni ti o bá Baba dọgba ni gbogbo ọna.

Ninu Orin Dafidi 102, iwọ yoo ri ibi ti a ti yọ awọn eşẹ Ọrọ Ọlọrun wonyii jade. A ni aşẹ lati inu Majẹmu Titun pe Jesu Kristi ni a n sọrọ nipa Rẹ. A tun mẹnba Orin Dafidi 110 pelu ninu Heberu ori kin-in-ni eşẹ kẹtala:

“OLUWA wi fun Oluwa mi pe, Iwọ joko li ọwọ ọtún mi, titi emi o fi sọ awọn ọta rẹ di apoti-itise rẹ.”

Nihin a ri i bi awọn meji, Baba ti n bá Ọmọ sọrọ; OLUWA wi fun Oluwa mi pe ....” Ki i se ninu Episteli si awọn Heberu nikan ni orọ yii wà, şugbọn Jesu funra Rẹ lo eşẹ orọ Psalmu yii ninu Matteu 22:41-44.

Nigba ti Jesu n ba awọn Farisi alaigbagbo wonyii sọrọ, O lo awọn orọ Iwe Mimọ ti awọn Farisi fi ẹnu ara wọn jẹwọ pe wọn gbagbo, lati fi hán pe bi Messia ti jẹ Ọmọ Dafidi be geęe ni o jẹ Ọmọ Ọlọrun alaaye.

Iwọ ri i dajudaju ninu Majẹmu Laelae bi a ti fi idi rẹ mulẹ lai si tabitabi, pe Jesu Kristi ni Ọmọ Ọlọrun ati Ẹni Keji ninu Metalokan, ni ibi ti Ọmọ ti n bá Baba sọrọ, ti Baba si n bá Ọmọ sọrọ; ki i se ibi kan soşo, şugbọn ni ibi pupọ ninu Iwe Mimọ. Gbogbo wọn ni o ni ootọ aşẹ Majẹmu Titun.

Awọn Orukọ ti o ju Ọkan Lọ

“Li atetekọşe Ọlọrun dá ọrun on aiye” (Geęesisi 1:1).

Ọrọ ti a tumọ si Ọlọrun nihin ni “Elohim” ni ede Heberu, a si n lo o fun ẹni ti o ju ẹyọ kan lọ. O fere jẹ pe ọna bayii ni a gbà lo orọ yii lati ibere Bibeli titi de opin. Gbolohun “him” ti o pari “Elohim” ni o sọ ọ di orọ ti a n lo fun ẹni ti o ju ẹyọ kan lọ. Ọna bayii ni awọn Heberu fi n sọ nipa ohun ti o ju ẹyọ kan lọ. Ninu orukọ yii, (Elohim), ede fun ẹni pupọ ni a lo fun Iwa-Ọlọrun. Şugbọn si iyalenu “Elohim” yii lo “dá” (orọ-işe) ti o n tọka si ẹni kan soşo. Geęe bi ofin lilo ede, eyi ko le tona, şugbọn o pe perepere geęe bi ilana ẹkọ Ọrọ Ọlọrun nitori nigba ti “Elohim” n tumọ si ẹni ti o ju ọkan lọ, “dá” n tọka si irepọ ti o wà ninu Iwa: pe gbogbo wọn n huwa geęe bi ẹni kan Nihin a ri ẹni pupọ ninu ẹni kan soşo.

“Ọlọrun si wipe, Jẹ ki a dá enia li aworan wa, geęe bi iri wa: ki nwọn ki o si jọba lori ẹja okun, ati lori ẹiyẹ oju ọrun, ...” (Geęesisi 1:26). (“Jẹ ki a” tọka si ẹni ti o ju ẹyọ kan lọ.)

Ninu Geęesisi 3:22:

“OLUWA Ọlọrun si wipe, Wò o, Ọkunrin na dabi ọkan ninu wa,.....”(eyi n tọka si ẹni ti o ju ẹyọ kan lọ).

Lẹyin naa ni gbolohun ti o wà ninu Gẹnẹsisi 11:7. Eyi jẹ lẹyin ti wọn ti kọ Ile Iṣọ ti Babeli

“Ẹ wá na, ẹ jẹ ki a sọkalẹ lọ, ki a dà wọn li ède rú nibè” (Eyi tun n tọka si isọrọ ẹnì tí o ju ọkàn lọ).

Ẹni Mẹta

Lẹyin ti Jesu ti kuro ni aginju, O lọ si Nasareti, ilu Oun tikalara Rẹ. Ni Ojọ Isinmi, O lọ sinu sinagogu, O si Iwe Mimó, O si ka lati inu iwe wolii Isaiah 61:1:

“Ẹmi Oluwa Jehofah mbẹ lara mi: nitori o ti fi ami ororo yàn mi lati wāsu ihin-rere fun awọn òtòṣi; ....”

Lẹyin baptismu Rẹ, O lọ lẹṣẹkẹṣẹ si iju, nibi ti Eṣu ti dán An wò. Ifi-ororo-yan ti Isaiah ti sọ asọtẹlẹ rẹ: **“OLUWA ti fi ami ororo yàn mi”** ni a muṣẹ ni nigba baptismu Rẹ. Ifi-ororo-yan yii wà fun iṣẹ. Jẹ ki a ṣe ayẹwo rẹ ni kukuru ninu Matteu 3:

“Nigbati a si baptisi Jesu tan, o jade lẹṣẹkanna lati inu omi wá: si wò o, ọrun ṣi silẹ fun u, o si ri Ẹmi Ọlrun sọkalẹ bi adaba, o si bà le e:

“Si kiyesi i, ohun kan lati ọrun wá, nwipe, Eyi ni ayanfẹ ọmọ mi, ẹniti inu mi dùn si gidigidi” (Matteu 3:16, 17).

Nihin Jesu wà ninu ara, Ẹmi Mimó wá ni iri adaba, a si gbọ ohun Baba lati Ọrun wá. A ko ti i fi Baba àn fun oju eniyan eṣeran-ara ri; ṣugbón a ti fi Jesu hàn, beṣ si ni Ẹmi Mimó ni akoko yii gan an. Nibẹ ni a ri Metailọkan -- Awọn Ẹni Mẹta.

Akoko fifi ororo yan Oluwa Jesu Kristi ni igba ti Ẹmi sọkalẹ sori Rẹ. O beṣ iṣẹ-iranṣẹ Rẹ ni akoko baptismu Rẹ. Ohun Ọlọrun lati Ọrun wá ni o fi aṣẹ si i. A ri ọpọlọpọ ohun ijerisi ẹkọ wa nipa Ẹni Mẹta ninu Iwa-Ọlọrun. Ninu ilana iribomi, Metailọkan fi ara hàn pẹlu:

“Nitorina ẹ lọ, ẹ ma kọ orilẹ-ède gbogbo, ki ẹ si ma baptisi wọn li orukọ Baba ati ni ti Ọmọ, ati ni ti Ẹmi Mimó” (Matteu 28:19).

Ẹmi Mimó

A darukọ Ẹmi Mimó ninu eto iribomi. O fi ara hàn nigba iribomi Jesu Kristi. A n tọka si Ẹmi Mimó nipa ọrọ wọnyii, “Emi,” “Oun” tabi “O” ati “Iwọ” gbogbo wọn ni o tọka si Ẹmi Mimó.

“Ẹmi ó si bèrè lówọ Baba, on ó si fun nyin li Olutunu miran, (a o ri i ninu awọn eṣẹ ti o tẹle e pe Ẹmi Mimó ni eyi n tọka si) ki o le mǎ ba nyin gbé titi lailai; (kiyesi pe “O” n tọka si Olutunu).

“Ani Ẹmi otitọ ni; ẹniti araiye kò le gbà, nitoriti kò ri i, bẹni kò si mò ọ: ṣugbón ẹnyin mò ọ; nitoriti o mba nyin gbe, yio si wà ninu nyin” (Johannu 14:16, 17).

A ko le pe awọn ọrọ arọpo orukọ ti a lò leralera lati tọka si Ẹmi Mimó si ede lasan. Lai si tabitabi Ẹmi Mimó, ti i ṣe Ẹni Kẹta Metailọkan ni awọn ọrọ wọnyii n tọka si. E jẹ ki a tun yẹ eṣẹ 26 wò:

“Ṣugbón Olutunu na, Ẹmi Mimó, (nihin, a n fi idi rẹ mulẹ pe Olutunu ni ti a sọ nipa rẹ ninu Majẹmu Titun Oun ni Ẹmi Mimó) ẹniti Baba yio rán li orukọ mi, on ni yio kọ nyin li ohun gbogbo, yio si rán nyin leti ohun gbogbo ti mo ti sọ fun nyin” (Johannu 14:26).

A le mu Ẹmi Mimó binu. Paulu kilọ fun wa bayii pe, “Ẹ má si ṣe mu Ẹmi Mimó Ọlọrun binu” (Efesu 4:30). A ko le mu ohun ti kò ni ẹmi binu tabi ohun ti o ti inu nnkan jade, geṣẹ bi awọn ẹlomiran ti n pe Ẹmi Mimó, ṣugbón a le mú Ẹmi Mimó binu; eyi si fi hàn siwaju si i pe ẹnì kan pato ni Ẹmi Mimó i ṣe.

O ni agbara lati paṣẹ ati lati rán awọn ọmọ-eyin niṣẹ.

“Njẹ bi a ti rán wọn lati ọwọ Ẹmi Mimó lọ, nwọn sọkalẹ lọ si Seleukia; lati ibẹ nwọn si wọkọ lọ si Kipru” (Iṣe Awọn Aposteli 13:4).

Eyi jẹ akoko igba ti Paulu ati awọn ọmọ-eyin wa lona irin-ajo iṣẹ-iranṣẹ wọn. O le ri i nipa eyi pe Ẹmi Mimó ni n ṣe atọna wọn. Itọkasi wà ninu Iwe Mimó pe Ẹni ti o loye ni Ẹmi Mimó i ṣe. [Wo I Kọrinti 2:9-11].

“Ṣugbón geṣẹ bi a ti kọ ọ, pe, Ohun ti oju kò ri, ati ti eti kò gbọ, ti kò si wọ ọkàn enia lọ, ohun wónni ti Ọlọrun ti pèsè silẹ fun awọn ti o fẹ ẹ.

“Şugbõn Qlõrun ti şì wõn paya fun wa nipa Èmi rẹ: nitoripe Èmi ni nwadi ohun gbogbo, ani, ohun ijinlẹ ti Qlõrun.”

Eyi fi hàn pe ẹni kan pato ni Èmi Mimó i şe. Ohun ti ko ni ẹmi tabi itanşan ki i şe awari ni ọna ti a sọ nipa rẹ nihin.

“Nitori tani ninu enia ti o mò ohun enia kan, bikoşe ẹmi enia ti o wà ninu rẹ? bẹni kò si ẹnikan ti o mò ohun Qlõrun, bikoşe Èmi Qlõrun.”

A ri i nihin pe ẹni ti o ni imọ ni Èmi. Ati ni opin ọrọ yii ninu Işe Awõn Aposteli 13:2 a ri i ka bayii pe:

“Bi nwõn si ti njõsin fun Oluwa, ti nwõn si ngbàwẹ, Èmi Mimó wipe, Ẹ yà Barnaba on Saulu sọtò fun mi fun işe ti mo ti pè wõn si.”

Nihin Èmi Mimó n sọrọ, a si lo ọrọ yii “Èmi” lati fi eyi hàn.

Ki a gba pe iwọ kò gba Iwe Mimó gbó -- ti iwọ ko si mọ pupọ nipa Iwe Mimó ati ohunkohun nipa Mètaloķan, şugbõn bi iwọ ba ti ka awõn ọrọ Iwe Mimó wõnyii, ki ni yoo jẹ ọrọ abayõrisi rẹ? Njẹ iwọ ki yoo wi pe ẹni kan ni a n sọrọ nipa rẹ? Ẹni Mẹtani o wà -- Ẹni kọķkan wõn ni o dá wà.

Awõn ọrọ ti o fidi mulẹ wõnyii ni a duro le ti a fi wi pe Ẹni Mẹtani o wà ninu Iwa Qlõrun lai fi orişirişi ero awõn eniyan lori koko ẹkọ yii pè. A kò ni ọgbõn ayé i fi şe; iduro wa wà lori ohun ti Ọrọ Qlõrun kọ wa. A si ti fi idi rẹ mulẹ nihin nipa Ọrọ Qlõrun pe Ẹni Mẹtani o wà ninu Iwa Qlõrun.

Qlõrun Kan

Bi a ti kọ wa dajudaju ninu Iwe Mimó pe Ẹni Mẹtani o wà ninu Iwa Qlõrun, a si tun kọ wa dajudaju pẹlu pe ọkan şoşo ni Iwa-Qlõrun – eyi ni pe ọkan ni Qlõrun. Ibi ti idigbolu wà ni yii. Ijinlẹ kan wà ninu Mètaloķan ti a kò le şe awari rẹ. Awõn ohun ijinlẹ pupọ miiran wà pẹlu. A kò gbiyanju lati şe awari wõn. Ohun ti a n şe alaye nipa rẹ ni ohun ti Bibeli kọ wa. O kọ wa dajudaju pe Mètaloķan wà, beę geęe ni o kọ wa pe Qlõrun kan ni n be. Bi o tilẹ jẹ pe ọkan ni Qlõrun, sibẹ iyatọ ni lati wà ni işe olukuluku mẹtani ti o wà ninu Qlõrun Mètaloķan yii. Ẹ jẹ ki a wo Heberu 1:3.

“Ẹniti (ani Jesu) işe itanşan ogo rẹ, ati aworan on tika rẹ ....”

Jesu ni aworan Baba. Jesu wi fun Filippi pe, “Ẹniti o ba ti ri mi, o ti ri Baba” (Johannu 14:9). Şugbõn Oun kò wi pe Baba ni Oun; O wi pe “Ẹniti o ba ri mi, o ti ri Baba.” Nitori ki ni? Nitori pe Ọmọ ni aworan Baba. A mu iyatọ jade. Johannu 1:1 sọ bayii pe, “Li atetekõşe li Ọrọ wà, Ọrọ si wà pẹlu Qlõrun ....” Eyi ni pe Ọmọ wà pẹlu Baba. Ọrọ ti o tele e lẹşekẹşe ni pe, “...Qlõrun si li Ọrọ na.” Itumọ eyi ni pé Ọrọ wà pẹlu Qlõrun ati pe Qlõrun ni Oun i şe. Bi Ẹni kan, Oun wà pẹlu Qlõrun, ninu Iwa-Qlõrun Oun jẹ Qlõrun. Nitori naa ninu işe tabi iwa-Qlõrun ọkan ni Qlõrun, şugbõn bi Ẹni kọķkan, Ẹni mẹtani o wà ninu Qlõrun. A ko le şe alaye ju eyi lọ. Ko şe anfaani lati maa fi ọgbõn eniyan şe awari Mètaloķan. Lõna bayii ni ọpọlọpọ adamọ fi wá sinu ayé. Ohun ti otitọ Ọrọ Qlõrun sọ ni a le duro le lori. Ko si gbọdọ şoro lati gbà.